

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Delegert vedtak

DNT sør
Pb 633
4665 KRISTIANSAND S

Arkivsaksnr: 2020/1919-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 09.02.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR - delegert utvalg	25/21	
Verneområdestyret for SVR		

Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Gaukhei, Håheller, Øyuvsbu, Svartenut, Bossbu og Stavskar turisthytte. Revidert løyve DNT sør. Bygland og Valle kommune.

Syner til søknad datert 9.2.2021. Vedtak og saksframstilling ligg ved. Dokumentet, saman med loggskjema, må takast med under transporten.

Klage

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker frå mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skriftleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 788 Stoa, 4809 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Med helsing

Jørn Trygve Haug
verneområdeforvaltar SVR

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi:

Valle kommune
Statsforvalteren i Agder
Bygland kommune

Postboks 4 4746 VALLE
Postboks 504 4804 ARENDAL
Kommunehuset 4745 BYGLAND

Vedtak

Med heimel i kap. 5.4.c i *forskrift om vern av Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane landskapsvernområde* og § 48 i *naturmangfoldloven* får DNT Sør løyve til bruk av snøscooter til transport av materiale, brensel, utstyr og proviant til turisthyttene Øyuvsbu, Håheller, Svartenut Bossbu og Stavskar i Valle kommune. Løyvet gjeld også for kvisting av vinterløypene mellom hyttene, samt Øyuvsbu – Gaukhei i tråd med kartet i vedtaket. Løyvet gjeld for perioden 2021 – 2024 og utan årleg avgrensing i tal turar. Innan 1. juli kvart år må DNT sør sørge for samla oversending av loggskjema til forvaltingssekretariatet for SVR.

I områda Vardsvatn – Kvislevassnuten og Svarteløkfjellet må transporten grunna ferdselsrestriksjonar gjennomførast seinast 14. april kvart år. Om påska kjem seinare enn desse datoane enkelte år gjeld løyvet fram til tredje påskedag, men då på vilkår av at det vert gjeve melding til Statens naturoppsyn (SNO) før kvar transport startar. I området Svarvaren må transporten grunna ferdselsrestriksjonar gjennomførast seinast 24.4 kvart år.

I andre område må transporten gjennomførast seinast 30.4 kvart år.

Løyvet gjeld også *Olav K. Nomeland, Richard Tjølsten Nomeland, Bjørgulv N. Berg, Olav Berg, Olav B. Berg og Torjus Berg* som står for transporten på oppdrag frå DNT sør. Løyvet gjeld også for DNT sør v/ Sondre Rua Dokken med inntil 3 årlege turar og i følge med ein av dei andre transportørane.

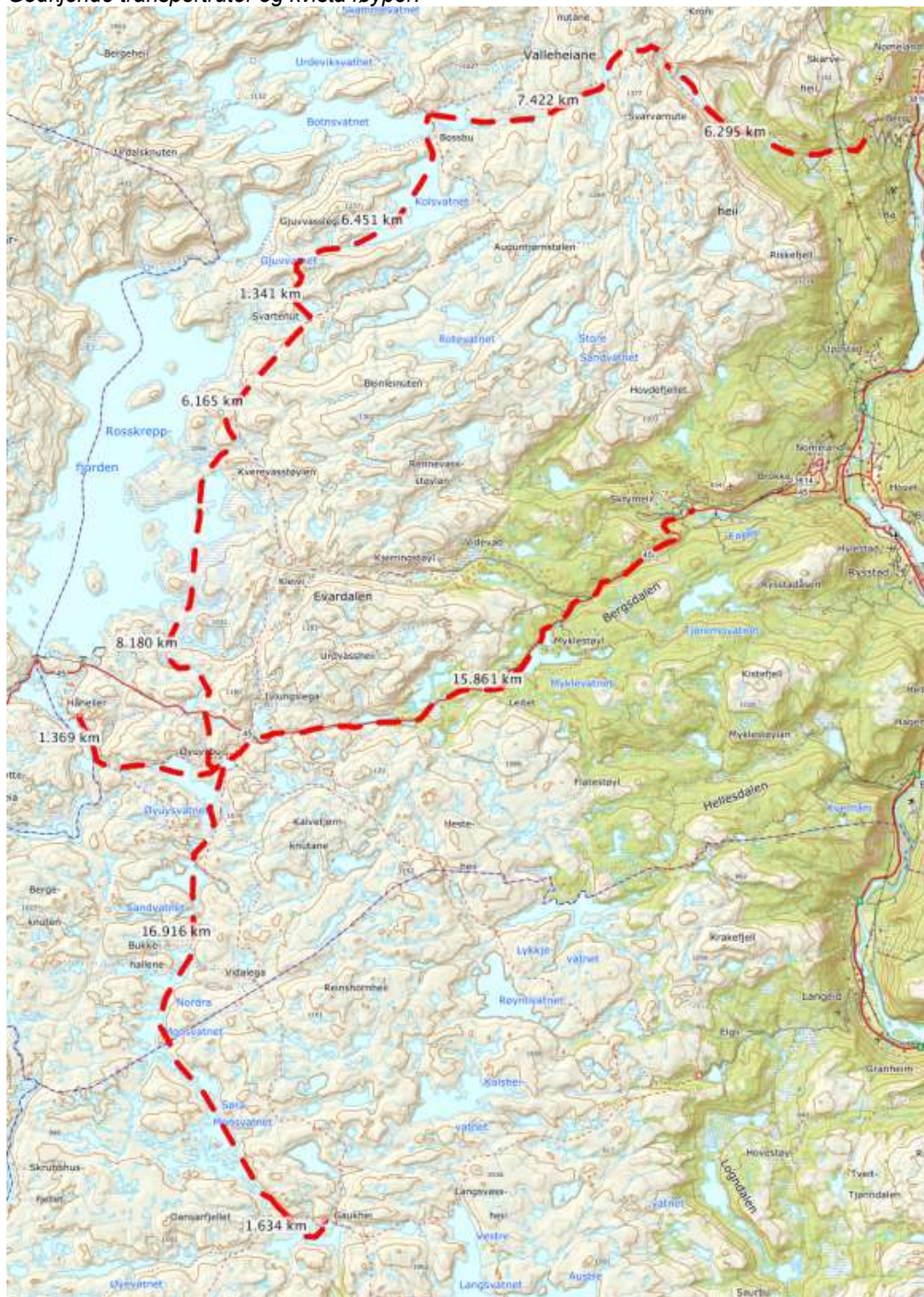
Andre vilkår:

- Dette løyvet er berre gyldig saman med kommunalt løyve etter *Lov om motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag*.
- Om transporten går over andre sin eigedom må innehavar av løyvet sjølv hente inn samtykke frå grunneigar.
- Løyvet skal alltid vera med under transporten.
- Før kva tur startar skal loggskjema fyllast ut. Skjemaet skal alltid følge dette løyvet.
- Løyvet kan trekkast tilbake på kort varsel i periodar om omsynet til viltet tilseier det.
- Vert det observert reinsdyr langs køyreruta skal turen utsettast til det ikkje lenger er fare for å uroe dyra
- I forkant av kvisting kvar sesong må DNT sør kontakte forvaltningssekretariatet for SVR for ei vurdering av beitesituasjonen for villrein og om det er aktuelt med særskilte tiltak for å avgrense motorferdsla.

Løyvet erstatter løyve i delegert sak 79/20.

Godkjente transportruter og kvista løyper:

Saksopplysninger

DNT sør fekk i vedtak datert 25.2.2020, delegert sak 79/20, innvilga søknad om bruk av snøscooter til frakt av materiale, brensel utstyr og proviant til fleire av sine turisthytter i Valle og Bygland kommune. Løyvet gjaldt også kvisting av vinterløyper i desse områda. DNT sør nyttar lokale transportørar til desse oppdraga, og der namna på desse var ført opp i løyvet. Løyvet gjaldt ut sesongen 2023.

Grunna endring i kven som står for transporten, samt ønskje om å samle all transporten i eit løyve for betre oversyn, har DNT sør i e-post datert 8.2.2021 søkt om at eksisterande løyve vert revidert. Eit nytt løyve vil erstatte gjeldande løyve frå 2020. Revidert kart over køyrerutene er lagt ved søknaden og er lagt inn i vedtaket i saka.

Løyvet frå 2020 gjaldt transport til Øyuvsbu og Håheller turisthytte samt kvisting på strekningane Brokke – Øyuvsbu – Håheller, Øyuvsbu – Gaukhei og Øyuvsbu – Svartenut. DNT sør har no søkt om følgjande endring og tilføyning i løyvet:

- Kvisting på strekninga Berg – Stavskar – Bossbu – Svartenut samt transport av ved og utstyr til Stavskar turisthytte. Transporten vert utført av Olav B. Berg og Torjus Berg.
- Transport av ved til Svartenut og transport av ved og utstyr til Bossbu turisthytte vil frå sesongen 2021 bli gjennomført av Olav K. Nomeland og Richard Tjølsten Nomeland.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015
- Naturmangfaldlova.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

- Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
- Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa

Motorisert ferdsel i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vert regulert av verneforskrifta kapittel 5.1.a kor det heiter at motorisert ferdsel på land er forbode. I kap. 5.4.c heiter det at forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til ” *Naudsynt luft-og snøscootertransport av materialar til hytter, klopper mv. og av brensl, utstyr og proviant til hytter og buer.* ” Transporten kjem etter vårt syn inn under kapittel 5.1.a og krev difor dispensasjon etter kapittel 5.4.c for å kunne gjennomførast.

Når det gjeld stikking av vinterløyper er det inga særskilt dispensasjonsheimel for dette. Denne delen av søknaden må difor handsamast etter Naturmangfoldloven § 48 (dispensasjon frå vernevedtaket). Av denne går det frå at forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå

vernevedtaket om det ikkje strir mot verneføremålet eller kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldlova §§ 8 - 12

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artar, samt frå GPS-merkeprosjektet i regi av NINA. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210).

Mykje av transporten går gjennom sentrale og viktige vinterbeiteområde for villrein. Den kryssar også trekksonar (Vardsvatn – Kvislevassnuten og Svarteløkfjellet), der det er ferdselsforbod i perioden 15. april – 20. mai. I tillegg kalvingsona Svarvaren med ferdselsforbod i perioden 25.4 – 31.5. Transporten går også i område der det er registrering av artar som er nær truga og sterkt truga jamfør norsk raudliste.

Ut frå kjend kunnskap er det ikkje andre særleg sårbare artar i områda som vert råka av transporten. Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert likevel tillagt vekt i dei vidare vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Sommaropen veg Brokke – Suleskar går igjennom området med om lag 70 000 passeringar av køyretøy gjennom sesongen. I sommarhalvåret er det mykje ferdsel til fots ut frå vegen. Villreinen kryssar i liten grad vegen i tida denne er open. Gjennom GPS-merkeprosjektet er det også dokumentert at Øyuvsbu har ei problematisk plassering i høve til villreinens trekk igjennom området. Det vert jobba med å få til ei flytting av hytte med tilhøyrande løypenett.

Ferdsel på ski gjennom vinteren er i stor grad knytt til turistforeininga sitt løypenett og der hovudvekta av ferdsla er på sein vinter/vår, dvs frå vinterferien til påske. Hytteområda i Brokke Evardalen og Ådneram genererer også ein god del ferdsel inn i desse områda.

Reguleringsmagasinet Rosskreppfjorden ligg vest for traseen mot Svartenut og Bossbu. Anna motorisert ferdsel i desse heiområda er i første rekke knytt til transport til enkelte driftshusvære samt transport ved tilsyn og drift av reguleringsanlegga. Årleg vert også turrennet Sesilåmi mellom Setesdal og Sirdal arrangert i desse områda. Etter forvaltar si vurdering er den samla belastninga på området moderat til høg.

Transporten har eit avgrensa omfang og ulempa er i første rekke knytt til støy av forbigåande karakter. Det er likevel viktig at en ikkje berre ser på den aktuelle transporten isolert sett, men har eit langsiktig og heilskapleg perspektiv på ferdsla i områda.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Innehavar av løyvet er ansvarleg for at transporten vert gjennomført på ei miljømessig god måte.

Når det gjeld førekomst av truga artar har ein ikkje oppdatert status på desse lokalitetane og dei vert neppe nytta kvart år. Det er likevel ein fordel om så mykje som råd av transporten kan gjennomførast tidleg i sesongen.

Eksakt transportbehov kan vera vanskeleg å berekne og det har vore praksis for at turistforeininga vert gjeven løyve utan ei øvre avgrensing i tal turar. Det må vera ein føresetnad at transporten vert planlagt og organiser slik at tal turar vert avgrensa til eit minimum. Vidare må det sendast inn årleg logg for transporten. DNT sør må syte for ei samla innsending av desse.

Vurdering etter Naturmangfoldloven § 48

Det er stikking av vinterløypene som må handsamast etter denne paragrafen. Forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå vernevedtaket om det ikkje strir mot verneføremålet eller kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Turistforeininga driv mykje tilrettelegging for ferdsel i heiområda og dei er avhengig av å kunne nytte snøscooter for å drifte hytter og stikke løyper. Samla vil det naturleg nok føre til ein god del motorisert ferdsel. Samstundes er det innafor ein praksis som har vore og der ein vurderer belastninga som akseptabel. Vurderinga er difor at det ikkje vil stri mot verneføremålet eller kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Som hovudregel vert løypene kvista i forkant av vinterferien men dato vil variere med ver og føre. Enkelte år kan det vera problem med at villreinens beiteområde i høgheia isar ned, slik situasjonen var vinteren 2020. Villreinen er då særleg sårbar for forstyrring og dei kan då i større grad trekke ut i randområda og lågareliggjande områda. Slike vintrar kan det vera aktuelt med tiltak i form av å utsette kvisting av løyper, utsette transport til turisthyttene, mellombels stenging av hyttene og særskilt informasjon ut til brukarane. Innføring av slike tiltak vil skje i nær dialog mellom turistforeininga og verneområdeforvaltninga og der det også må leggjast vekt på tryggleiken kvisting og opne hytter gir for brukarane. Som ein sikringsventil må det i forkant av kvistinga kvar sesong vera ein dialog mellom DNT sør og forvaltningssekretariatet for SVR om stoda for villrein og der ein vurderer om det er trong for særskilte tiltak gjeldande sesong.

Konklusjon

Transportane vil berre i liten grad ha negativ innverknad på verneverdiane i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde og transportane kjem ikkje i konflikt med verneformålet. Transportane vil heller ikkje vere eit trugsmål mot naturmangfaldet. Det kan difor gjevast løyve på vilkår.